

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbu brez [istodobne] vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterskopne petit-vrste po 12 h, če se se oglasilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Duo si faciunt

Postopanje državnih oblasti v zadnji dvoboja Triller-Lavtar ima za naše razmere simptomatičen pomen. Da se Slovenca, in bodisi uradnik, bodisi dijak ali pa — prosjak, suje spredaj in zadaj in vedno preganja, je žalostna resnica, katere dandanes žalibog ne moremo še izpremeniti. Ali vendar se pri vsaki priliki skuša „tamkaj gori“ to resnico z zvijačnimi besedami iz hinavskih ust prikrivati. Se že najde kak pihel izgovor, kaka prazna slama, pač malo peska, da se ga temu ali onemu nasuje in zažene v oči.

V slučaju omenjenega dvovoja pa stojimo, hvala Bogu, s popolnoma odprtimi očmi pred žalostnim dejstvom, dejstvom, da se v avstrijski justici zlasti pri nas deli dvojna mera. To pa brez vsakega strahu in čisto očitno. Enega se tepta in pohodi, drugemu pa pomaga — v nebesa.

Komur so te besede prehude, ta naj natanko prečita nastopne vrstice.

Ko smo svoj čas poročali o kazenski razpravi, ki se je izvršila pri ljubljanski sodnji zoper tri slovenske visokošolce in končala z njih oprostitvijo, omenili smo mimogrede, dobro poznajoče naše razmere, da se utegnemo s tem dogodkom vendarle še kdaj srečati. Vsakdo je hvalil in odobral milostno in časovnim razmeram primerno postopanje ljubljanskih sodnikov, ki glede svoje sodbe in svojega prepričanja niso odgovorni prav nikomur, najmanj pa višjim instancam. Značajan in vesten sodnik pač menda tudi na sodni dan ne bode dajal odgovora za svoje prepričanje v tem ali drugem slučaju. To je glavni fundament cele moderne justice.

Vsakdo torej, ki nima pasje duše in pasjega srca, je z velikim veseljem pozdravil to razsodbo, ki je trojico slovenskih duellantov in njih svojce odrešila dolgotrajnega strahu in opravičene zbežanosti. Le tistim denuncijatskim pokvekam, ki se pehajo okrog „škofovskega“ „Slovenca“ so se najbrž zvijali njih katoliški žledoci, ker se ni zgodila njih sveta od krščanske

ljubezni narekovana volja. In še enemu se ni ustreglo s tem vsestransko utemeljenim judikatom, namreč — ljubljanskemu državnemu pravdnštvu. Kajti vložilo je ničnostno pritožbo in to pritožbo tudi prav obširno izpeljalo, tako da sta se skoro čutila sila in pritisk, s čimer je nastopal in s čimer je pritiskal javni obtožitelj to kazensko zadevo slovenskih visokošolcev pred kasacijski dvor. Odkrito priznamo, da smo se morali čuditi tej vnetosti ljubljanskega pravdnštva. In to tem bolj, kjer nam iz drugih mest in kronovin n. pr. iz Gradca — in tam vendar večkrat zazvenkeče po mnenju slavnega najvišjega sodišča „smrtnosno“ orožje — ni znan ni en slučaj, da bi državni pravdnik nesel dvoježno z oprostivijo končano zadevo pred kasacijski forum. Pač smo vedeli in se je splošno govorilo po Ljubljani, da so vsi trije vložili že pred obravnavo milostne prošnje za abolicijo in da je državno pravdnštvo kakor kazensko sodišče v Ljubljani naravnost predlagalo, naj se te prošnje a limine zavrnejo. Že takrat smo komaj in komaj premolčali to čudno dejstvo! Ali po izpeljani ničnostni pritožbi nam je postalo jasno, da se je državno pravdnštvo čudno zagrizlo v ta slučaj, zlasti ker je v svoji pritožbi poudarjalo, da bi bila ta oprostilna razsodba, ako obvelja, velevažni precedenčni slučaj, da je ničnost podana tu, podana tam itd. itd.

Torej stvar se je razbrskala vnovič, ta strahovito važni precedenčni slučaj je priomal — na Dunaj. In tam se je zgodilo, kakor vemo, da so sable, glede katerih sta ljubljanska strokovnjaka izvedenca odločno izrekla, da niso človeškemu življenju prav čisto nič nevarne, postale v očeh gg. dvornih svetnikov na enkrat smrtonosne in — pogubne. Preko vseh dejanskih ugotovitev na prvi in odločilni instanci, menda edino le s kratkim in lapidarnim „immerhin“ zletela je ljubljanska sodba v zrak in — gosti, prav zelo debeli dež strogih, nečuvno strogih kazni je začel „rositi“ na slovenske duellante.

Tako se je zgodilo s tem „oficirskim“ dvobojem. Vsakdo mora državnemu pravdnštvu v Ljubljani čestitati in priznati, da je postopalo z vso strogostjo in da se je ničnostna pritožba fulminantno obnesla. Vivat sequens!

Vse drugačno, „himmlisch milde“ bi rekli, pa se je izkazal ta državni urad malo časa, nekaj mesecev poprej. Namreč tudi pri nekem dvoboju, ki se je izvršil med dr. Konradom Voduškom in dr. Pavličkom. Pribiti moramo, da je tudi ta dvojež denunciral „Slovenec“. In spominja se še marsikdo, da se je sprva ta zadeva povsem prezrla. Le ker je „Slovenec“ vedno in vedno, vsako soboto na novo trkal na vrata državnega pravdnštva, so se končno vendar le odprla in se je začela kazenska preiskava zoper dr. Voduška in dr. Pavlička.

Mi prav zelo neradi premlevamo to staro šaro in te dogodke, ki že davno — v grobu spe. Quieta non movere! To bi radi storili tudi mi, ki smo dr. Pavliček, kakor vsakemu drugemu, prav iz srca privoščili, da se je cela zadeva zanj tako dobro in brez posledice obnesla. Da bi njemu — ad personam — danes kaj očitali, nam ne more priti v glavo in tega dr. Pavliček menda o nas tudi ne en trenotek mislil ne bode. Mi pišemo stvarno in splošno.

Vendar dr. Pavliček je — Nemec in — če se ne motimo — strogo nemško-nacionalnega mišljenja. In prav to ga je nemara rešilo, da ni imel kot c. kr. avskultant **graškega** nadsoodišča niti najmanjše disciplinarne neprilike in da tudi ni prišel — na zatožno klop. Kakor ima vsak pravico braniti se in si pomagati z vsakim sredstvom, ki mu je na razpolago, je tudi on kot c. kr. uradnik prosil za abolicijo. In njegovo predstojništvo mu je šlo zelo na roko, kar je vse hvale vredno. Ravnotako se tudi državno pravdnštvo ni prav nič protivilo tej obdolženčevi prošnji, marveč še celo priporočalo milost in odpustanje.

Tako se je dogodilo, — kar se je pozneje seveda preprečilo pri slovenskih treh visokošolcih brez vsakega

tehtnejšega razloga, da je dr. Pavliček našel — milost in da je v najkrajšem času vsa njegova kazenska zadeva — zaspala mirno v Gospodu!

In tudi dr. Konradu Vodušku, ki je mirno in brez vsakega strahu pričakoval obtožnice in kazenske razprave vsled dogodkov, ki so se izvršili pred dvobojem samim, se je le vsled prošnje dr. Pavličkega naklonila abolicija. On namreč sam ni vložil nikake prošnje za milost in tudi prošnje dr. Pavličkega ni hotel podpisati iz opravičenih razlogov, katerih nam ni treba navajati. In glej! Vkljub temu se mu je neki dan dostavil od c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani sklep, v katerem se mu je, ki niti prosil ni za to, milostno naklonila abolicija, za katero je prosil edino-le dr. Pavliček. Razume se, da je dr. Konrad Vodušek ta sklep sprejel s primerno hvaležnostjo.

V tem dvobojnem slučaju torej nismo doživeli nobene obtožnice, nikake sodbe in tudi — nikake ničnostne pritožbe. Druga ni bilo treba nego — prošnje dr. Pavličkega. In takoj se je glede obeh obdolžencev od grdega in trdovratnega denuncijanta „Slovenca“ vzbujenemu državnemu pravdniku v Ljubljani polegla — vsa razburjenost in živahnost, katere je — kakor smo zgoraj opisali — obilo in veliko privoščil pozneje rajše slovenskim visokošolcem.

Vse, kar smo o teh dvo bojih danes sporočili, je objektivna resnica, katero podpremo, če se boče želelo, z vsemi potrebnimi dokazi.

In zdaj vprašamo slovensko občinstvo: kdo more misliti in trditi, da se je v obeh teh slučajih postopalo na enak način? Kdo ni prepričan, da se je nemško-nacionalnemu c. kr. avskultantu dr. Pavličku godilo **desetkrat** in — **edino-le vsled dr. Pavličkeve prošnje in za-sluge** — dr. Konradu Vodušku **stokrat** bolje kakor pozneje ubogim slovenskim visokošolcem?

Pač pa si vsakdo lahko misli, za katerim grmom tiči zajec, ki je povzročil te velikanske razlike.

In kaj smo pri tej priliki zopet enkrat doživeli in jasno uvideli? Nič drugega, nego da je pri nas vse drugače nego drugod in da je skrajni čas, odpraviti to proketo dvojno mero!

Vojna na Daljnem Vztoku.

Kuropatkinovo poročilo.

General Kuropatkin je poslal 5. t. m. naknadno še to-le poročilo: Na desnem bregu reke Hun je sovražnik prodril do Nunsintonga, a je bil odbit. Naši voji so nato stopili v ofenzivo in osvojili Nunsintong in več drugih vasi. Sovražnikov napad na Elšajco je bil takisto odbit.

V bližini Putilovske gore so naši oddelki ujeli okoli 100 Japoncev. Odbili smo tudi sovražni napad na Kandolizan. Polkovnik Rumsevič je bil ranjen.

Sovražnik se je umaknil na jug od naših pozicij.

Na prelazu Gaotuling so naši lovci prisilili Japonce, da so se umaknili, in so na to prodrli do Šunšuzi in Šanghezaj. Pri Ubenpuoci se je sovražnik umaknil na svoje prejšnje pozicije pri Kudiaci. Naši voji so po ljutem boju osvojili neki grič, ki obvladuje vso okolico.

V ponedeljek 6. t. m. zvečer pa je došlo v Petrograd to-le Kuropatkinovo poročilo: V centru je vse mirno. Naše levo krilo, zapadno od Mukdena, nadaljuje pričeto ofenzivo.

Sovražnik se je silno trudil, da bi osvojil neko vas, ki nima imena, a ves trud je bil brezuspešen.

Ob 11. uri zvečer je bil odbit desetini napad.

Naša artiljerija pri Erdagovu uspešno pomaga odbijati sovražne napade na Putilovski grič. Včeraj popolnoči so Japonci napadli Antuling, a so bili po triurnem boju odbiti.

LISTEK.

Ameriško dekle.

(Konec.)

Naj že kdo misli o ženski vzgoji kar hoče, eno mora priznati: nejeveča sreča za človeka, »höchstes Glück der Erdenkinder«, je vendar to, da sme živeti po svoji naturi. Američanke morejo tako živeti, se morejo razviti kot samostalne osebnosti in po tem živeti.

Posledica tega je, da je med ameriškim žensstvom toliko karakterističnih tipov vseh vrst. Kdor to uvažuje, si lahko misli, kak užitek je, občevati z ameriškim žensami in dekleti. Šablonsko to žensstvo ni. Kdor je kdaj občeval z izobraženimi Američankami, tistemu se kar v srce smilijo te uboge v katoliških kloštrih vzgojene evropske punice, ki nimajo ne volje, ne odločnosti, ne samostojnosti, ne razuma za življenje nič kot svoje »larfoc«, glavico polno sentimentalno naivnih idej in srce polno pobožnosti.

Lahko bi bilo očrtati in karak-

terizirati celo vrsto interesantnih in originalnih tipov iz ameriškega žensstva. To je storil Pavel Bourget v svoji znameniti potopisni knjigi »Ostre-Merc«. Njegova galerija ženskih tipov je v resnici velezanimiva. Škoda, da je njegova knjiga tako obširna, da tudi posameznih oddelkov ne kaže navesti. Kar se iz nje posname, se more le na kratko reproducirati, sicer bi te črtice ne bilo nikdar konec.

Najzanimivejši vseh ameriških ženskih tipov je takozvana »beauty«, to je »lepotica«. Ta tip ima nekaj res naivno-ljubeznivega na sebi. Vsako mesto v Združenih državah ima po več žena in deklet, ki so splošno pripoznane kot prve lepote dotičnega kraja in izvršujejo vsled tega v družabnem življenju nekako absolutno gospodstvo. Vsako mesto je ponosno na te svoje krasotice. Zgodi se dostikrat, da se vabilu na čaj dostavlja: »Ako pridete, boste imeli veselje, se seznaniti z miss X. X., the Richmond beauty«. Imenovali smo le slučajno Richmond, kajti v drugih mestih, naj leže na severu ali na jugu, na vzhodu ali

na zapadu je stvar ravno ista, kakor v Richmondu.

Seveda mora ona dama, ki hoče biti ponos svojega kraja, biti v resnici lepa in sicer tako lepa, da na plesih in v gledališču, pri dirkah in zabavah vse druge dame zatemni. Rasti mora biti visoke in kajpak brezhibne; njen obraz mora biti tako lep, da se ilustrirani listi trgajo za dovoljenje, reproducirati njeno sliko in da skuša vsak moški dobiti njeno fotografijo, če treba tudi za izredno ceno. Kar se tiče toalet, mora biti pravi vzor ukusa in elegancie.

Kadar je kaka dama enkrat priznana kot krasotica, potem je ž njo nekako tako, kakor pri nas s kakim koncipistom, ki pride iz Črnolija v ministertvo na Dunaj — njena kariera kot zvezda na družabnem nebu je zagotovljena. V časopisih se čita njeno ime vsak čas, ne da bi se bila kaj potrudila za to; stokrat se zgodi, da jo listi imenujejo med odličnimi damami, ki so se udeležile kake priredbe, čeprav niti navzočna ni bila. Časnikarjem teče njeno ime kar nehote iz peresa, ne da bi se tega prav zavedali. Kra-

sotica mora biti pri vsaki večji prireditvi, če je ni, se vse čudi, kakor če bi pri bogatem dineju ne bilo nič vina ali če bi se prireditel ples brez godbe.

Ako hoče krasotica doseči prav posebno veljavo, potem gre konkurirati v inozemstvo. Ako se ji posreči, da vzbudi v Parizu, v Londonu ali v Rimu senzacijo, ako doseže, da more ondi v najedličnejši družbi igrati eno prvih vlog, potem so vse Združene države najoj ponašne. Ko se vrne v svojo domovino, v svoj rojstni kraj ali navadno bivališče, jo sprejmejo tako, kakor zmagovitega vojskovodjō, ko se iz vojne vrne domov.

Ameriški očetje takih hčera so silno ponosni in nič jim ni žal za ogromne svote, ki jih velja ta »šalac«. Američan ve, da s tako hčerjo za dobi največji socialni ugled, ki mu tudi v kupčiji mnogo koristi in zato ljubi tako hčer s tisto ljubeznijo, kakor svojo desetnadstropno hišo, svojo polno blagajno.

Ali gorje tisti krasotici, ki se da le enkrat samkrat prebiti, ki pri vsakdanji dirki za družabno prven-

stvo le enkrat zaostane. Socialno je s tem skoro onemogočena in ne prestane ji družega kakor da vzame kakega bankrotne evropskega grofa, ker Američan je nobeden ne vzame.

Interesanten je dalje tip »dobrotnice«. Ameriški dami ne pride nikdar na misel, da bi hodila po hišah in nosila starim ženicam vodo »župoc«, kakor se to godi v Ljubljani. Kakor ima v Ameriki vse nekaj grandiozno značaj, tako ga ima tudi dobrodelnost. Za reveže, ki ne morejo delati, se res mnogo stori. Dama »dobrotnica« navadno nabira denar za reveže, ali ne zadovolji se s par dolarji. Prava dama-dobrotnica ima svoj veliki načrt, ki ji da več let truda in skrbi. Ta nabira denar, da sežida — novo bolnico, druga, da ustanovi šolo, tretja, da ustanovi sirotišnico. Za posamezne reveže se dama-dobrotnica ne briga. Temu se je zahvaliti, da imajo v Ameriki toliko in velikih dobrodelnih zavodov.

O priliki morda še kaj o drugih tipih iz ameriškega žensstva.

R.

krat, ni dosegel ničesar, ko se je pa za preselitev na Kranjsko oglasil, našel je milost pred Gleispachom in Kleinom. Tako postopa graški germanizator na predsedniškem stolu nadsodišča dosledno in te navade tudi pod novim justičnim ministrom Kleinom ni opustil, dobro vedo, da mu slednji slepo vse odobri, kar predlaga. Vprašali bi le eks-celenco Kleina, ali hoče še sedaj tajiti, da ima v osebnih zadevah graškega nadsodišča grof Gleispach polno svobodo in oblast ali ne? Zapišmo si bodemo tudi ta slučaj za kasnejšo prabo. Tako izgleda hvalisana objektivnost novega justičnega ministra Kleina.

— **Fenomenalna nesramnost** — to je edino imenovanje, s katerim smo vstanu vsaj približno označiti »Slovenec« članke o duhovskih plačah. Mi smo to stvar vsestransko pojasnili in spravili ljudske goljufe v črni suknh v nemalo zadrego. »Slovenec« je še precej ponižno odgovoril. Seveda je pri tem nesramno zavijal. Pisal je tako, kakor bi imeli župniki vsega skupaj le 1000 gl. dohodkov, kapljanje pa le 600 gl. Toda toliko dobi ti duhovniki od države le priboljška k svojim rednim dohodkom. Redni dohodki so bera in vsakovrstne takse za maše, poroke, pogrebe itd. itd. in ki znašajo trikrat toliko, kakor državni priboljšek. In vlic temu, da so duhovniški dohodki že sedaj sijajni v primeri s plačami ljudstvu dosti koristnejših drugih javnih funkcijonarjev, zahtevajo duhovniki, da se jim zopet kaj nabaše v malhe. Vprašamo dr. Ivana Susteršiča: Kdo je tisti, ki žre, žre in žre?

— **Luegerjevi štifelpucerji** v »Slovenec« redakciji so se z veliko strastjo zavzeli za dunajskega župana in krepko opsovali ravnatelja Šubica in šolovodjo Dimnika, ki ne obdružujeta niti Luegerjeve ultranemške, Slovanom skozin-skoz sovražne politike, niti korumpiranega njegovega obč. gospodarstva. Kot pravi Luegerjevi štifelpucerji hvalijo »Slovenec« nekdanjega najboljšega prijatelja in somišljenika Schönerringerjeva na vse kriplje. Posebno jim ugaja, da preganja Lueger socialnodemokratske in prood-rimovske učitelje. Lueger bo svojim slovenskim štifelpucerjem za njih zvesto hlapčevanje že vrget kako napivnino. Zaslužili so jo res!

— **Imenovanje v cestne odbore.** Deželni odbor je imenoval v blejski cestni odbor g. Antona Vovka, posestnika iz Grada, in g. Janeza Pretnarja, posestnika iz Zagorice; v radovljjski cestni odbor je imenoval gosp. Antona Pezdiča, posestnika na Posavju pri Ljubnem, in g. Josipa Sodja, župana v Begunjah.

— **Predpustna zabava v izžanskem konzumu.** V soboto si je izžanski božji namestnik dr. Mauring napravil posebno zabavo. V njegov konzum je prišla Ivana Videmšek z Iga št. 89. Komaj jo je Mauring zagledal, je že začel no-reti, kakor prava predpustna šema. Začel je dekle smerjati na najsu-rovejši način. Dolžil jo je, da je ona vzrok, da sta zadnji dve prodajalki zapustili Mauringov konzum. Seveda ni dekle disto nič krivo, da ne ostane nobena prodajalka več kot nekaj tednov v konzumu. Navadno zbeže prodajalke, ker vidijo, kako se v konzumu dela in da pride kmalu do poloma; zbeže pa tem raje, ker se naposled vsaka ustraši kozlovske nature dr. Mauringa. Na Ivano Videmšek ima Mauring že več let veliko jezo, od tedaj namreč, ko jo je poslal po smodke z naročilom, da mu jih prinese v vrtno utico. Ko je dekle prineslo smodke, je Mauring vrata zaklenil in naskočil dekle. Že jo je bil podrl na tla, že je — — — a dekle se ga je ubranilo, s silo se zalotelo v vrata, da so odskočila in je ušlo. Od tedaj sovraži dr. Mauring Ivano Videmšek in v soboto se je zanosil nad njo. Najprej jo je opsoval, ko je hotela oditi, jo je sunil z nogo, da se je skorj četrt ure nezavestno opotekala. Prepeljali so jo v Ljubljano k zdrav-

niku. Dekle se je iz naravne sramož-ljivosti dolgo časa ustavljala preiskavi, a naposled se je vendar udala in zdravnik je konstatiral močno oteklino in sastoano kri — — — Mauring je bil dekle osuval kakor kak konj. Ko bi šlo po pravici, ko bi bili res pred postavo vsi enaki, bi moral Mauring dobiti šest tednov a postom poostrenega zapora — vsekako pa bomo poročali, kako ta stvar isteče.

— **Vsakemu svoje.** Z Jase-nie se nam piše: Posestnika in go-stilničarja gospoda Markeža smo v »Slovenskem Narodu« že večkrat ne-koliko grajali. Ker pa stojimo na stališču, da vsako dobro dejanje tudi kot tako priznamo in dajemo čast ti-stemu, ki jo zasluži, zato naj bo za-beleženo, da se je g. Markež pri zadnji občinski seji vseskoz vrolo držal, kakor se mora držati naroden mož.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** V petek dne 10. marca je častni večer primadone slovenske opere gospe Marije Skalove ter se ob tej priliki vprizori prvič v tej sezoni Puccinijeva opera »Bo-hème«, ki se je že v lanskim sezoni izmed vsem modernih oper najbolj priljubila slovenskemu občinstvu. Opera je povsem nanovo nastudirana in na novo vprizorjena. Predstava vrši se na »nepar«. — V nedeljo dne 12. t. m. sta dve predstavi in sicer popoldne zadnjič v tej sezoni velika burka »Ru-som na pomoč«, zvečer pa v drugič na »par« opera »Bohème«. V torek dne 14. t. m. je prva predstava senza-cijonalne drame grofa Leva Tolstega: »Moč teme«.

— **Slovensko gledališče.** Za pusti turek je igra »Slovenec in Nemeč« prav primerna. Igra je znana, saj se že gotovo četrto stoletja predstavlja na slovenskem odru. In ljudje, kakor se je pokazalo pri vde-rajšnji popoldanski predstavi, so igre še vedno veseli in se dobro zabavajo.

— **Oskar Terglou** †. Brzo jav iz Gorice nam je prinesel žalostno vest, da je umrl tam oden naj-delavnejših članov ljubljanskih na-rodnih društev g. Oskar Terglou. Vso svojo moško dobo je posvetil ljubljanskemu »Sokolu«, kate-remu je bil svoj čas priljubljen načelnik ter zadnja leta odbornik. Ljubljanski »Sokol« bo prav silno pogršel prvega aranžerja vseh svojih prireditel: maskarade, Silvestrove veselice, Miklavževih večerov, izletov i. dr. »Ljubljanska društvena godb« je izgubila v njem mar-ljivega blagajnika. Bil pa je duša tega društva, ki ima v visoki meri zavaljati ravno pokojnega gospoda Terglova, da se je povzpelo do da-nanje svoje višine. Pokojnik je bil ljubecniv družabnik ter značajan prijatelj! V Gorico je šel iskat zdrav-ljenja zavratne svoje bolezn: Bilo je žalibog prepozno. Pogreb bo v Gorici v četrtek ob 10. uri dopoldne. Bodi mu lahka domača slovenska zemlja, ki jo je pokojnik tako iskreno ljubil.

— **Poročil se je zdravnik g. dr. Konstatin viter Foedrnsperg z gospodino Ivanko Knific Iskreno čestitamo!**

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je imela svojo 159. vodstveno sejo dne 22 fe-bruarja 1905. Začetek ob 2 uri po-poldne. Navzočni: Tomo Zupan (orvomestnik), dr. Dragotin vitez Bleiweis, Trsteniški, Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina in Ivan Šubica. Svojo od-stojnost je opravičil cesarski svetnik Ivan Murnik in tajnik, dekan Au-ton Žlogar. Prvomestnik je obve-stil navzoče, da se je naprošen 15. januarja t. l. udeležil shoda pri Sv. Jakobu v Rožu na Koroškem. Označil je docela nenavadno narodno vne-mo tamošnjega ljudstva. Samo od sebe je namreč prišlo na to misel, da po-zida tu štirirazredno slovensko šolo in ne odneha od tega svojega trdnega sklepa. Imenovan vodstva je pozdravil na shodu navzoče in jim obljubil družbene požrtvovalnosti za to šolo do najkrajnejših mej. — V zmislu § 18. družbenih pravil so se udele-žile današnje vodstvene seje kot sve-tovalke prvomestnice ljubljanskih po-družnic gospe Franja dr. Tavčar-jeva, Ivana Zupančičeva, Ma-rija Trčkova ter zastopnice litij-skih Slovencev gospe Terezina Svet-čeva in gđ. Ljudmila Roble-kova, kakor tudi prvomestnik šent-kobsko-trnovske moške podružnice dr. Fran Papež. Navedene čd. sve-tovalke z g. svetovalcem so bile vab-ljene za 4 ure in so točno došle. — V njihovi navzočnosti se je natančno premotri-lo vse družbeno stalo glede kave in se ponavljajo glasovalo za to, da se vztraja pri sklepu, storjenem v

155. vodstveni seji z dne 12. oktobra 1904, ki se je tovarnarju g. Ivanu Jebadinu iz posebne družbene obzir-nosti službeno vročil šele 30. no-vembra 1904; št. 6210. — Glasom onega sklepa izza 12. oktobra pr. l. se je pretrgala vez med družbo in dosedanjim zalegalateljem družbene kave, g. Jebadinom v Ljubljani, vsled širši javnosti že znanih dogodkov. Radi razmer, ki se v tej dolgi dobi do danes niso prav nič ublažile, pač pa izdatno poslabšale — sploh ni več mogoča kaka obnoveitev pogodbe ali kaka nova pogodba med družbenim vodstvom in g. Jebadinom. — Nato se je na podlagi vodstvu došlih po-nudb oddala dobava kavin izdelkov v korist družbe najboljšim ponudni-kom. S temi svojimi sklepi se je dru-žba glede kave postavila obenem na brezprimerno boljše materialno stalo, nego ga je zavzemati mogla do dan-es. — O končnih družbenih korakih v tej stvari se obvesti vesoljni slo-venski narod svojedčasno po posebnem naznanilu. — Potem ko se je še skle-nilo, da se založi nov družbeni »Na-rodni kolek«, je prvomestnik zaključil sejo ob 6 uri zvečer.

— **Umetniško društvo „Vesna“** je na prvem obnem zoru petega tedaja soglasno izvolilo gosp. c. kr. dež. višjega sod. svetnika v pok. graščaka in posestnika umet-niške galerije v Skofji Loki, Ka-rola viteza pl. Strahla, radi iz-rednih zaslug za umetnost v sloven-skih zemljah svojim častnim članom.

— **Odbor „Vesne“** za peti tedaj se sledeči: Predsednik Hinko Smrekar, podpredsednik Gvidon Biorla, tajnik Ante Gaber, bla-gajnik Fran Ravnikar, arhivar Josip Zolja, namestnika Svitoslav Peruzzi in Maksim Gaspari. Preglednika sta Saša Santel in Vilko Sever.

— **Postreljena divjačina.** V skupnih loviščih ljubljanske lovske družbe in sicer v lovi-ških mestne občine ljubljanske, ob-čine viške in občine dobrovske po-streljena je bila lanske leto od čla-nov te družbe in lovkega osebja sledeča divjačina: 3 srnjaki, 197 zaj-cev, 7 divjih petelinov, 16 gosdnih jerebov, 511 jerebic, 116 fazanov, 79 prepelc, 69 sluk, 53 kosa, 119 div-jih rac, 9 golobov in 6 različnih po-vodnih ptičev, dalje 29 lisic, 14 po-dlasic 5 dihurjev, 1 jazbec, 58 skob-cev, 8 sov, 317 vran in srak in 63 raznih drugih škodljivk, skupno tedaj 1185 koristne in 495 škodljive divja-čine, vsega skupaj 1680 komadov. Lovski blagor!

— **Nepošten oskrbnik.** Ptujčan Artur Wusio je bil za oskrbnika pri lastniku Radenskih toplic, J. Hildebrandtu, ter mu v kratki dobi poveril nad 22.000 K. Mariborsko okrožno sodišče ga je obsodilo v 2½ letno ječo.

— **Občinska mesnica v Gorici** se ni obnesla ter so jo se-daj mestni očetje prepustili nekemu zasebnemu obrtniku s pogojem, da prodaja v njej vedno za 8 h meso ceneješe kot drugi mesarji.

— **„Ljubljansko reševalno društvo“.** Meseca februarja t. l. interveniralo je tukajšnje rešilno dru-štvo v 57 slučajih, in sicer pri 32 moških in 25 ženskah. Nezgode so bile naslednje: 34 obolenosti in osla-belosti, 2 mrtvouda, 1 povoženje obeh nog, 2 težka poroda, 1 ranitev vsled udarca na glavi, 3 poškodbe vsled povoženja, 5 ranitev vsled padca, 2 ranitvi na nogi, 2 slučajja umobol-nosti, 1 krvotok, 2 poškodbi na glavi, 1 poškodba na očesih, 1 blaznost.

— **Pri današnjem naboru** je bilo potrjenih v Ljubljani 30 mla-deničev. Šest se jih je hotelo pred »Mestnim domom« spoprijeti, katerim je policija vzela pritliko s tem, da jih je odpeljala v zapor. Povod temu je bil seveda ponos istih, ki so bili »staubli«.

— **Veselje proč je, proč...** Kakor vsako nedeljo, tako je bilo tudi sinoči, t. j. zadnji dan, ko je jemal čas veselja od nas slovo, v mestu 32 plesnih veselice, ki je pa vse nadkrilje-val »ples pred mestno hišo v Novi Pa-noniji«. Naplesali smo se tedaj letos dovolj. — S plovom na vrvi, preostan-kom v žepu in »mačkom« v glavi, po-zdravljaja vse dražestne plesalke, prijazne plesalce, vse vinske bratce, vesele pevce, zabavne godce in potrpežljive gostilničarje ter kliče vsem skupaj: »Na svidenje pri slankovi pojedini!« — Vaš stari znanec-Kurent. Povem vam še nekaj na uho. Sinoči so prišle ne-katere stare radovedne ženske gledat ples pred mestni magistrat in ker ga niso našle, so se vrnile jezne na svoje domove, češ, da ni lepo, ker smo jih tako »petegnili«.

— **Vzoren mož** je v Trno-vem stanujoči A. K. Navedenec že precej časa ne more posebno lahko gledati svoje žene, ker je nanjo silno

ljubosumen. Kadar se ga nekoliko pre-več navleče, mora občutiti žena vedno moč njegove ljubosumnosti. Sinoči pa, ko mu ni bila po volji večerja, jo je začel biti s pestmi, ji izpulil šop las, za nameček pa ji je izbil še zob iz ust.

— **Poskušeni samomor.** Sinoči je izpila neki strup zasebnica Pavlina Wudlerjeva z namenom se usmrtiti, katero so pa še o pravem času opazili in jo prepeljali v deželno bolnišnico, kjer je bila rešena gotove smrti. Povod poskusu samomora je bila »nesrečna ljubezen«, vplival je pa nanjo tudi pusti dan.

— **Krava je bila ukradena** sinoči iz hleva posestniku Ivanu Pe-terlinu iz Gornjih Gamelnov št. 2. Krava je bila sivkasta in vredna 260 kron. Peterlin jo danes išče po mestu, a najbrže zastoj.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 200 Slovencev, 100 Mace-doncev, 70 Črnogorcev, 80 Hrvatov in 20 Ogrrov. — V Heb je šlo 100, v Solnograd 100, na Westfalsko 90, na Koroško pa 25 Hrvatov. — V slavo-nske šume je šlo 80 Slovencev, na Dunaj pa 30 Kočvarjev. — V Hu-šico je odšlo 30, na Jesenice pa 25 Hrvatov in 30 Macedoncev. — Iz Ame-rike se je povrnilo 100 Hrvatov in 25 Slovencev, iz Bačke pa 40 slovenskih tesačev. — Zvečer so se bili zbrali Macedonci na neko gostil-niško dvorišče v Kolodvorskih ulicah in plesali po blatu, s tem obhajajoči pusti večer, svoj narodni ples tako, da je blato škropilo na vse strani. Za godalo so imeli meh.

— **Izgubljene reči.** G. Alfonz Kjuder je izgubil 50 K denarja. — Neka dama je izgubila od Križev-niških ulic št. 4 do Križevniške cerk-ve črno boo, vredno 34 K. Pošteni najditelj naj jo blagovoli oddati g. Antonu Zupanu, brivskemu mojstru v Križevniških ulicah št. 4.

— **Hrvatske novice.** — Dr. Potočnjakova afera se raz-pravlja danes pred sodiščem že šesti dan. Ko je včeraj govoril državni pravdnik o nedolžnosti grofa Khuena-Hedervaryja v znani aferi z nje-govim oskrbnikom Etlom, priletel je v sodno dvorano — bel golob. — Hrvatski dnevnik v Sarajevu. Najpozneje z Novim letom 1906. za-čenejo neki delničarji izdajati v Sara-jevu »Hrvatski dnevnik«, ki bo za-stopal interese Hrvatov v Bosni in Hercegovini brez ozira na politično strankarstvo. — Umrl je na Dunaju polkovnik Filip Sabljak, poveljnik 5 topničarskega polka v Požunu. Pokojni je bil sin revnih staršev iz nekdanje vojne granice ter se je z lastno pridnostjo tako daleč povzpel.

— **Slovenci v Ameriki.** Izginil je v Clevelandu Alojzij Turk 17. m. m. ter ga še niso našli. — Zaradi pljuvanja potleh je policija v Clevelandu zaprla med drugimi tudi nekega Slovenca. V Ameriki namreč nimajo take prepo-vedi samo na — modrih tablicah.

* **Najnovejše novice.** — Boj dragoncev. V Dunajskem Novem mestu so se sprii dragonci zaradi narodnosti ter se pobili s sabljami. Več hudo ranjenih so prepe-ljali v bolnišnico.

— **Vandali.** V livarni pri Halle so neznani zlikovci razbili novi dragoceni spomenik Gustava Frey-taga, ki je bil namenjen za Wies-baden.

— **Gledališčni kostumi** Helene Odilon se začno jutri prodajati na dražbi v Dorotheumu na Dunaju.

— **Ponarejalcu denarja** Ernestu Lieblu je na priziv državnega pravdnštva zvišalo nad-sodišče kazen od štirih let na šest let.

— **Sultanovo odlikova-nje.** Avstrijski podpolkovnik Rich-ter, ki vodi orožniško šolo v Skop-lju, je dobil Medzidjev red 3. raz-reda, major Durlach, učitelj v isti šoli, pa Medzidjev red 4. raz-reda.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 8. marca. Ministrski predsednik Gautsch je ozdravel in je bil danes v dolgi avdijenci pri cesarju. Sodi se, da je ta av-dijenca v zvezi z ogrsko krizo.

Dunaj 8. marca. Cesar je da-nes sprejel zopet tri ogrske poli-tike, namreč: vodjo disidentov bivšega poljedelskega ministra Da-ranyija, bivšega trgovskega mi-nistra Langa in častnega pred-sednika neodvisne stranke Tha-lyja.

Dunaj 8. marca. Dne 27. marca se bo tu vršil veleznimiv proces. Tožnik je veleindustrijalec Guttmann, tožena sta pa izda-

jatelj »Zeit« dr. Kanner in od-govorni urednik tega lista dr. Greinz. »Zeit« je obdolžila Gut-tmana, da je bivšemu ministrskemu predsedniku Körberju plačal ve-liko vsoto, da postane član gospod-ske zbornice. Körber bo zaslišan kot priča.

Praga 8. marca. Zatrjuje se, da v kratkem odstopi češki mi-nister-rojak dr. Randa in da bo na njegovo mesto imenovan bivši predsednik »Mladočeskega kluba« Engel.

Budimpešta 8. marca. Cesar pride tekotom prihodnjega tedna sem.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 8. marca. Veli-kanska bitka pri Mukdenu traja še vedno. Rusi so svojo desno flanko pomaknili proti se-veru tako, da stoje zdaj para-lelno z japonskimi kolonami, ki so jim hotele priti za hrbet. Ve-lik boj je bil pri Inhuan-tunu na potu v Sinsmintin. Jap-onci so novič z vslo ljutostjo na-skočiligenerala Rennenkampfa, prelaz Gutulin in goro Puti-lov, a so bili povsod odbiti.

London 8. marca. Bitka pri Mukdenu je naravnost straho-vita. Rusi imajo že sedaj večje izgube, kakor so jih imeli pri Ljaojangu, še veliko večje izgube pa imajo Japonci. Kaže se, da se je glavna ruska armada že začela umikati na sever od Mukdena. Kuro-patkin je baje že preložil glavno vodstvo. Japonsko levo krilo sega že čez Mukden. 25 milj severno od Sinsmintina je bil krvav boj med japonskimi konjeniki in med kozaki. Baje so bili kozaki poraženi. Ena japonska divizija sega že do Tielinga. V središču drže tako Rusi kakor Japonci vse svoje pozicije.

London 8. marca. Včeraj ob dveh zjutraj so Japonci naskočili ruske pozicije ob Hunhu. Artiljerijski boj je bil po-sebno ljut. Tudi severno od ceste v Sinsmintin je prišlo do boja.

Berolin 8. marca. »Lokalan-zeigerju« se poroča iz Tokija, da se Japonci nahajajo samo še pet milj izven Mukdena. Rusi so že spravili ogromne množine pro-vianta v Tielin, iz česar se sklepa, da v kratkem zapuste Mukden.

London 8. marca. Japonci so se včeraj lotili ruskega desnega krila. Boj je trajal do večera. Bojna linija je bila dolga šest vrst Japonci so si izvojevali dobra pozicije in so tudi nekoliko prodrli proti severu, ali svojega cilja niso dosegli, čeprav so zasedli Jansutum.

Pariz 8. marca. Tukajšnjim listom se poroča, da je položaj Kuropatkinove armade obupen. Japonci so baje Rusom že zasto-pili pot, da se ne morejo umak-niti preko Mukdena v Tielin. Tudi druga edina pot, po kateri bi se Kuropatkin še lahko umaknil proti severu preko Fušuna, je baje v veliki nevarnosti, da je Kuroki ne zastopi. V Tokiju se sploh sodi, da je Kuropatkinu že onemogo-čeno vsako umikanje in mu morda prinese rešitev edino ob-upna borba na življenje in smrt.

Pariz 8. marca. Šef general-nega štaba ruske armade v Mand-žuriji, general Saharov, je baje odpoklican in je na njegovo mesto imenovan zapovednik v Kijevu, general Suhomlinov.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Me-toda: Dva italijanska fakina nabrala v »Novi Panoniji« na Sokolovi maskaradi v narod-nem domu 51 K 45 vin. — Živela.

Za učiteljski konvikt: Gospa Dora Ferjan učit. sopraga v Olševku 4 K 52 vin., nabrala v veseli družbi pri g. Jan. Sajovicu v Velesovem dne 5 marca 1905. — G. Jos. Bric, učitelj v Gabri-jah 10-50 K nabralo povodom njegove poroke. — Skupaj 1502. — Živeli! — Vso to smo izročili g. Dimniku.

